

ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД КОПІЮВАННЯ НАРОДНОЇ ІКОНИ НА СКЛІ В РАМКАХ КУРСУ КОЛЬОРОЗНАВСТВА

Анотація. Досвід практичних занять із кольорознавства для студентів освітньої програми «Цифрове мистецтво» в дослідженні властивостей кольору, під час виконання копії українських народних ікон на склі з використанням сучасних матеріалів. Завдання спрямоване на вивчення кольорових контрастів та взаємодії кольорів у традиції народного малярства.

Ключові слова: народна ікона на склі; кольорові контрасти; художня освіта.

Abstract. The experience of practical color studies for students of the Digital Art educational program in researching the properties of color while creating copies of Ukrainian folk glass icons using modern materials. The task focuses on studying color contrasts and the interaction of colors within the tradition of folk painting.

Keywords: folk glass icon; color contrasts; art education.

Під час практичних занять із кольорознавства студентам ОП «Цифрове мистецтво» було запропоновано створити копію народної ікони на склі [1], використовуючи сучасні матеріали і технології. Метою завдання було дослідження кольорознавчих аспектів народної іконографії та застосування сучасних художніх технік для відтворення традиційного мистецтва.

Для підготовки прорисів у графічному редакторі студенти підготували та масштабували фотографії оригінальних зображень відповідно до формату майбутніх ікон, що було корисною практикою роботи із цифровими інструментами, необхідними для сучасного художника. На відміну від традиційної техніки, в якій контури виконуються тушшю, а живопис – олійними фарбами, студенти використовували перманентні маркери або перманентні чорнила та акрилові фарби [2]. Це давало змогу досягти швидшого висихання живописних шарів, що було перевагою в умовах тривалості курсу, та допомогло краще контролювати колірні рішення і швидкість роботи. Також студенти здобули практичний досвід у позолоті поталлю. Крім технічного виконання, студенти досліджували походження ікон, їхні регіональні особливості та значення в народній культурі. Кожен студент презентував свою роботу на невеличкій виставці, доповідаючи про обрану ікону, її художні та історичні характеристики.

Копіювання народної ікони на склі стало для студентів можливістю глибше дослідити теоретичні аспекти кольорознавства на практиці, зокрема явища кольорових контрастів [3]. Народні ікони на склі відрізняє яскравість

і виразність кольорів, що є основою їхньої художньої мови. В образах часто використовують обмежену палітру інтенсивних кольорів, які посилюють візуальне сприйняття за рахунок контрасту. Одним із ключових аспектів, який досліджували студенти під час практичного копіювання ікон, був контраст відкритих кольорів. У народній іконі часто використовують інтенсивні відтінки червоного, синього, зеленого, які розташовані поруч без плавних переходів чи тональних градацій, що створює сильний візуальний ефект, акцентуючи увагу на окремих частинах зображення.

Ще одним важливим явищем, яке було досліджене під час копіювання ікон, є симультанний контраст, який полягає в тому, що один і той самий колір може сприйматися по-різному залежно від того, які кольори його оточують. У народних іконах на склі ця особливість дуже помітна, оскільки прості та яскраві форми часто поєднуються в комбінаціях, які змушують один колір «звучати» інакше та додають у зображення відчуття динаміки. Народна ікона на склі також є чудовим прикладом для дослідження контрасту теплохолодності. Кольорові ефекти посилюються завдяки прозорості скляної основи, на якій працювали студенти, адже вона додає особливої яскравості і чистоти кольорам (рис. 1).

Рис. 1. Копії народних ікон на склі, виконані студентами групи Бѳм-23, КНУТД. 2024

Це завдання надало студентам можливість оволодіти техніками, які поєднують традиційне мистецтво із сучасними матеріалами та інструментами, приділити увагу вивченню кольорознавчих аспектів і глибше зрозуміти принципи побудови композиції та контрасту. Досвід роботи з різними матеріалами відкриває перед студентами нові можливості у професійній діяльності. Цей проєкт також розвиває в студентів здатність критично оцінювати власну роботу, аналізувати історичні та культурні контексти творів мистецтва, що важливо для їхньої професійної підготовки як художників.

Література

1. Романів-Тріска О. Народна ікона на склі. Альбом. Львів : Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2008. 368 с.
2. Дмитрів І. Сучасна інтерпретація ікони на склі у творчості Уляни Креховець. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Вип. 73. Т. 2 С. 41–46.
3. Іттен Й. Мистецтво кольору. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.